

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Економіка та менеджмент:
перспективи розвитку**

**Экономика и менеджмент:
перспективы развития**

**Economics and management:
development perspectives**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 20 листопада 2014 року)

Суми
Сумський державний університет
2014

2

ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЇ ИННОВАЦИИ И ИНВЕСТИЦИИ INNOVATIONS AND INVESTMENTS

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Боденчук Л.Б., здобувач кафедри обліку, аналізу і аудиту
Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Для забезпечення інноваційного розвитку промислового підприємства необхідно не лише наявність відповідного ресурсного забезпечення, але і його ефективне використання.

Тому актуальним є нарощування та оптимальне використання інноваційного потенціалу.

Серед науковців не існує єдиної думки щодо визначення категорії «інноваційний потенціал промислового підприємства». Часто його ототожнюють з наявними і прихованими ресурсами, здатними забезпечити інноваційний розвиток підприємства: інтелектуальним, науково-технологічним, науково-технічним, фінансово-ресурсним потенціалами тощо.

Тому чітко не окреслюється сфера економічних відносин, яку охоплює інноваційний потенціал.

Існують такі підходи до визначення сутності економічної категорії «інноваційний потенціал»: системний, функціональний, товарний, програмний, підприємницький, ресурсно-цільовий, бар'єрний (ресурсно-гуманітарний).

Нарощування інноваційного потенціалу є базисом для інноваційного розвитку підприємства. І тому інноваційний потенціал не є самоціллю – він є головною умовою забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

Розуміння пріоритетів інноваційного розвитку дає можливість: усвідомити кожній підсистемі свою приналежність до більшої системи, в яку вона входить.

Основним базисом інноваційного потенціалу підприємства є його інтелектуальні ресурси і наявний капітал, в складі якого виділяють: людський капітал, ринковий і структурний.

Слід зазначити, що людський капітал виступає базовою складовою, ринковий капітал – цільової складової, а структурний – певною

обслуговуючою складовою, що має сприяти підвищенню ефективності використання людського капіталу для формування ринкового.

Таким чином, дослідження сутності інтелектуального капіталу у взаємозв'язку з поняттями інтелектуального потенціалу, інтелектуальних ресурсів, інтелектуальних активів дозволило зробити висновок, що будучи пов'язаними як послідовні ланки в ланцюзі, вони формують інтелектуальну складову інноваційного розвитку підприємства у складі тріади: інтелектуальні ресурси (активи) інтелектуальний потенціал ; інтелектуальний капітал. Інтелектуальні ресурси (активи), що є основою інтелектуального потенціалу (як сукупності створених ними можливостей інноваційного розвитку), при їх активному використанні в інноваційній діяльності (реалізації інтелектуального потенціалу в процесах інноваційного розвитку) трансформуються в інтелектуальний капітал підприємства, виступаючи головним чинником його інноваційного розвитку. Основою структуризації інтелектуальних ресурсів, інтелектуального потенціалу та інтелектуального капіталу можуть служити певні і загальновизнані складові інтелектуального капіталу в розрізі трьох блоків: 1) людського, 2) організаційного, 3) ринкового. Складові інтелектуального потенціалу та інтелектуального капіталу тотожні за змістом, але різняться за якістю. У складі потенціалу – це наявні можливості інноваційного розвитку, а в складі інтелектуального капіталу – реалізовані.

Для того, щоб наявний інноваційний потенціал надав можливість ефективного розвитку інноваційної цілеспрямованості підприємства необхідні:

- цілісна і комплексна освіта керівництва й персоналу, з елементами цільових програм;

- інтегральна освіта, в основі якої покладено системно-синергетичний підхід, що сприяє розумінню особистості як складної самоорганізованої системи, якій не можна нав'язати шляхів її розвитку і розумінню того, що вона володіє значними власними можливостями для саморозвитку.

Основні напрямки реалізації цілей інноваційного розвитку підприємства необхідно чітко прописати в стратегії розвитку підприємства.

Головною метою для підприємства має бути забезпечення переходу в максимально короткий термін організації економіки на інноваційну модель розвитку, проведення в результаті цього структурних і функціональних змін у системі управління, які мають сприяти розширенню можливостей реалізовувати конкурентоспроможну продукцію, послуги тощо.